

1 april 2019 / nummer 2019-1

Droogtemonitor (startbericht)

Normale tot drogere Ausgangssituatie dan andere jaren

Jaarlijks brengt het Watermanagementcentrum Nederland (Rijkswaterstaat, waterschappen en KNMI) begin april een startbericht uit over de situatie met betrekking tot droogte en de beschikbaarheid van water.

De aanvoer vanuit de grote rivieren is normaal voor de tijd van het jaar. Na de droogte van 2018 is de grondwaterstand in veel maar nog niet alle gebieden hersteld. Dit geldt voornamelijk voor de hoger gelegen gebieden waar geen aanvoer vanuit de rivieren mogelijk is. De Ausgangssituatie voor 2019 komt daarmee overeen met een normaal tot iets droger dan gemiddeld. Er is in de komende weken voldoende water beschikbaar om in de watervraag te kunnen voorzien. Wel zijn er op zeer beperkte schaal reeds enkele onttrekkingsverboden voor beregening van vooral graslanden. Rijkswaterstaat en de waterschappen zijn zoals altijd alert en nemen de gebruikelijke maatregelen die bij dit seizoen horen, zoals het instellen van zomerpeilen.

Toelichting droogteseizoen

Rijkswaterstaat en de waterschappen monitoren dagelijks de situatie met het oog op eventuele problemen met droogte, watertekort of waterkwaliteit. Tijdens het droogteseizoen, van april tot oktober, gebeurt dit intensiever, omdat door het groeiseizoen en stijgende temperaturen een grotere kans op watertekorten aanwezig is. Om belanghebbenden te informeren over de actuele situatie verschijnt wanneer daar aanleiding toe is de droogtemonitor. De eerste droogtemonitor van het seizoen, dit startbericht, verschijnt elk jaar begin april en beschrijft de Ausgangssituatie voor het droogteseizoen.

Weer

De afgelopen dagen zorgden buien voor significante hoeveelheden neerslag in de stroomgebieden van zowel Rijn als Maas. In de laaggelegen noordelijke stroomgebieden valt gedurende de eerste 10 dagen van april gemiddeld zo'n 15-25 mm, in zuidelijke stroomgebieden zo'n 25-50 mm. Doordat de neerslag buig van karakter is, kunnen de neerslaghoeveelheden van plaats tot plaats verschillen.

De temperaturen blijven de gehele periode rond normale waarden voor de tijd van het jaar (9,2°C voor april in De Bilt).

Afvoer Rijn en Maas

De huidige afvoer, op dinsdag 1 april 2019, is circa 1850 m³/s bij Lobith. Dit is ruim boven het LCW-criterium van 1000 m³/s bij Lobith voor de maand april. De komende week wordt in het gehele stroomgebied (Zuid-Duitsland en Zwitserland) enkele tientallen millimeters neerslag verwacht. De afvoer bij Lobith zal de eerste dagen eerst nog iets verder dalen, om vervolgens te stabiliseren dan wel iets toe te nemen tot rond of net onder 2000 m³/s.

De afvoer van de Maas bij Sint Pieter en bij Luik is op dit moment circa 250 m³/s. Dit is ruim boven het LCW-criterium van 25 m³/s. Bij Loozen komt circa 10 m³/s (daggemiddelde) binnen op de Midden-Limburgse en Noord-Brabantse Kanalen.

Komende week valt er weinig neerslag (5 á 10 millimeter) in het stroomgebied en zal de afvoer te St. Pieter langzaam dalen. Ook op de wat langere termijn (5 – 15 dagen vooruit) lijkt deze licht dalende trend zich voort te zetten. Het LCW-criterium van 25 m³/s voor St. Pieter is vooralsnog niet in beeld.

Grondwater

De uitgangssituatie van het grondwater aan het einde van 2018 was zeer droog, met in het hele land zeer lage grondwaterstanden vergeleken met het langjarige gemiddelde. De neerslag van januari t/m maart was gemiddeld over het land normaal. De kustgebieden waren relatief droog, het oosten was aanzienlijk natter dan het landelijk gemiddelde. In de tijdreeksen van de grondwatermeetpunten is zichtbaar dat de grondwaterstanden vanaf het begin van 2019 toenemen. In de lager gelegen delen van het land stijgt de grondwaterstand tot een gemiddeld niveau. In de hoger gelegen gebieden is de grondwaterstand lager dan gemiddeld tot zeer laag. Het leidt bij een enkel waterschap reeds tot enkele onttrekkingsverboden op beperkte schaal.

Watertemperatuur en kwaliteit

De daggemiddelde watertemperaturen van de Rijn bij Lobith en in de Maas bij Eijsden zijn normaal voor de tijd van het jaar. De chloridegehalten in het benedenrivierengebied, de Zeeuwse Delta, Amsterdam-Rijnkanaal en IJsselmeergebied zijn normaal tot laag voor de tijd van het jaar. Voor de laatste informatie over de zwemwaterkwaliteit, kijk op www.zwemwater.nl.

Regionale bijzonderheden

Waterschappen en Rijkswaterstaat zijn bezig om het zomerpeil in te stellen in hun wateren of hebben dat al gedaan. Waar nog nodig en mogelijk wordt het (grond)watersysteem verder aangevuld. Overal wordt de grondwaterstanden extra goed in de gaten gehouden, vooral op de hogere gebieden. Het chloridegehalte op het IJsselmeer is bijna genormaliseerd na de hoge waarden sinds de zomer van 2018. Op de Hollandsche IJssel worden lokaal licht verhoogde chloridewaarden gemeten.

Conclusie

Op dit moment is de kans op watertekortsituaties in de komende weken heel klein. De uitgangssituatie is normaal tot droger dan normaal. Regionaal zijn er grote verschillen. Vooral op de hoger gelegen delen van Nederland is het droger dan normaal en zijn de grondwaterstanden lager dan gemiddeld tot zeer laag.

Het eerstvolgende droogtebericht verschijnt als daar aanleiding toe is.

Figuur 1. Landelijk overzicht met metingen van stroomrichting, afvoer, waterpeil, watertemperatuur en zoutgehalten op diverse locaties.

Voor meer informatie:

- rijkswaterstaat.nl/droogte
- unievanwaterschappen.nl
- knmi.nl
- deltacommissaris.nl
- vewin.nl
- ipo.nl
- onswater.nl

Colofon

Dit bericht is opgesteld door de Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW), onderdeel van het Watermanagementcentrum Nederland. De informatie in dit bericht is afkomstig van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI.

Contact: wmcn-lcw@rws.nl, 0800-8002.

Voor persvragen: 06-15182130

